

Oponentský posudek rigorózní práce

Autor práce: Mgr. Petr Suchomel

Oponent: Mgr. Karel Řepa, Ph.D.

Téma: Autonomie církví v České republice jako výraz svobody náboženského vyznání a její zákonné limity

Rozsah práce: 528 460 znaků (včetně mezer)

Datum odevzdání práce: 17.7.2022

1) Aktuálnost (novost) tématu

Výběr tématu považuji za veskrze vhodný, neboť jde na jedné straně o téma klasické, a to s ohledem na dlouhou a komplexní historii vztahu státu a církví v euroatlantické civilizaci. Na druhé straně je bližší zacílení tématu na problematiku církevních restitucí aktuální, a to zejména v tom smyslu, že od provedení církevních restitucí již uběhl dostatek času. Je tedy vhodné, aby právní věda zpětně analyzovala efekty, které jsou spojené s procesy po přijetí samotného restitučního zákona. Lze tedy uzavřít, že zvolené téma a jeho zpracování je přínosem pro domácí právní vědu.

2) Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Autor se v prvé řadě soustředí na teoretické a systematické vymezení autonomie církví v kontextu práva svobodně projevat své náboženské vyznání. Následně pak zpracovává problematiku autonomie církví v České republice, a to jak z pohledu starší historie, tj. zejm. ve 20. století, tak z pohledu polistopadového vývoje. Zde zpracování kulminuje především právní úpravou majetkového vyrovnání mezi státem a církvemi v roce 2012. Téma je svou povahou značně náročné, neboť jeho zpracování není možné pouze s ohledem na juristické prvky problému, ale má značný přesah hodnotový, sociální a politický. Autor se však s komplexností tématu vypořádal velmi uspokojivě. Opírá se o adekvátní řadu odborné literatury a judikatury, kterou deskriptivně zpracovává a následně hodnotí. Práce je psána velmi kultivovaným jazykem v přílnavé stylistické struktuře; neobsahuje gramatické a stylistické chyby.

3) Formální a systematické členění práce a jazyková úroveň

Práce je strukturována logicky a přehledně.

4) Vyjádření k práci

Celkově se jedná o zdařilou rigorózní práci. Jde nepochybně o samostatnou práci s logickou a systematickou stavbou, která se věnuje komplexnímu a aktuálnímu tématu. Zpracování daného tématu je svou hloubkou a rozsahem adekvátní pro rigorózní práci. Pozitivním jevem je též skutečnost, že deskriptivní kostra práce je doprovázena řadou úvah vyjadřujících právní názory autora. Byť s některými lze polemizovat, je třeba podotknout, že jednotlivé právní názory autor zpravidla podpírá řadou legitimních argumentů. Autor též vytváří řadu systematických typologií, které jsou mnohdy unikátní a lze je považovat za posilující naše analytické porozumění náboženské svobodě. Kritickou poznámku zaslouží skutečnost, že k ucelenosti práce by přispělo, pokud by se autor pokusil též zachytit fungování zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi v praxi. Došlo by tak k vyrovnání těžiště práce mezi historizujícími pasážemi a současností. Nejedná se však o zásadní problém.

5) Otázky k obhajobě

S ohledem na výše uvedené přikládám několik otázek, které mohou být oporou kritické diskuse v průběhu obhajoby práce:

- Autor v závěru práce uzavírá, že postupnou realizací mechanismů zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi dojde k finálnímu a úplnému naplnění ústavního principu autonomie církví a náboženských společností. Uvedené je do značné míry pravda, byť princip autonomie církví a náboženských společností nelze limitovat pouze a jen na otázky hospodaření církví a náboženských společností. Nabízí se tedy otázka, zda v očích autora existují i další oblasti (nad rámec samotných otázek hospodaření), které jsou zejm. v domácím (popř. v evropském) kontextu v současné době problematické a jejich řešení je určující pro kvalitu ochrany náboženské svobody ve smyslu existence a autonomie církví a náboženských společností.
- S ohledem na výše uvedenou kritickou poznámku by bylo vhodné, pokud by autor při obhajobě naznačil, jakým způsobem vnímá a hodnotí realizaci a fungování zákona o majetkovém vyrovnání. Přinesla praxe zásadnější právní problémy, které např. vedly k soudním sporům? Bylo možné nastavit zákonné mechanismy právně vhodnějším způsobem (za současného dodržení politického obsahu zákona)?

Po zhodnocení všech aspektů práce uzavírám, že jde o práci splňující požadavky kladené na rigorózní práci a tuto práci **doporučuji k ústní obhajobě**, navrhuji hodnocení se stupněm **výborně**.

V Praze dne 10.11.2022

Mgr. Karel Řepa, Ph.D.

Katedra ústavního práva

Právnická fakulta Univerzity Karlovy